EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EUROSISTĒMA

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS ATZINUMS

(2013. gada 21. augusts)

par euro banknošu un monētu apstrādi un laišanu otrreizējā apgrozībā

(CON/2013/65)

Ievads un juridiskais pamats

Eiropas Centrālā banka (ECB) 2013. gada 16. jūlijā saņēma Latvijas Bankas lūgumu sniegt atzinumu par noteikumu projektu par euro banknošu un monētu apstrādi un laišanu otrreizējā apgrozībā (tālāk tekstā – "noteikumu projekts").

ECB kompetence sniegt atzinumu pamatojas uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 127. panta 4. punktu un 282. panta 5. punktu un Padomes 1998. gada 29. jūnija Lēmuma 98/415/EK par valstu iestāžu apspriešanos ar Eiropas Centrālo banku par tiesību aktu projektiem[1] 2. panta 1. punkta pirmo, otro un trešo ievilkumu, jo noteikumu projekts attiecas uz valūtas lietām, maksāšanas līdzekļiem un Latvijas Banku. ECB Padome šo atzinumu ir pieņēmusi saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas Reglamenta 17.5. panta pirmo teikumu.

1. Noteikumu projekta mērķis

1.1 Noteikumu projekta galvenais mērķis ir ieviest Padomes 2001. gada 28. jūnija Regulu (EK) Nr. 1338/2001, ar kuru paredz pasākumus, kas vajadzīgi euro aizsardzībai pret viltošanu[2], Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 15. decembra Regulu (ES) Nr. 1210/2010 par euro monētu autentiskuma noteikšanu un rīkošanos ar apgrozībā nederīgām euro monētām[3] un ECB 2010. gada 16. septembra Lēmumu ECB/2010/14 par euro banknošu autentiskuma un derīguma pārbaudi, kā arī to laišanu otrreizējā apgrozībā[4].

1.2 Šajā sakarā noteikumu projekts cita starpā nosaka komersantu, kas veic euro banknošu un monētu apstrādi un laišanu otrreizējā apgrozībā, reģistrācijas un darbības kontroles kārtību, prasības euro banknošu un monētu apstrādes iekārtām un euro banknošu apstrādes kvalitātei un pārskatu par izmantotajām euro banknošu un monētu apstrādes iekārtām un ar tām apstrādāto euro banknošu un monētu iesniegšanas kārtību.

1 OV L 189, 3.7.1998., 42. lpp.
2 OV L 181, 4.7.2001., 6. lpp.
3 OV L 339, 22.12.2010., 1. lpp.
4 OV L 267, 9.10.2010., 1. lpp.

2. Vispārīgi apsvērumi

2.1 Noteikumu projekts nosaka skaidrās naudas apstrādes iestādes pienākumus, un tā mērķis ir nodrošināt euro banknošu un monētu kā maksāšanas līdzekļa integritāti. ECB kopumā atzinīgi vērtē noteikumu projektu un ir pārliecināta, ka tie nodrošinās apgrozībā esošo euro banknošu un monētu saglabāšanu, kā arī sabiedrības uzticību euro banknotēm un monētām.

2.2 ECB uzskata, ka ir būtiski, ka ikviens tiesību akta projekts izskaidro Savienības tiesību aktu prioritāti un tiešo piemērojamību attiecībā uz euro banknošu un monētu autentiskumu un uz apgrozībai nederīgo euro banknošu un monētu apstrādi. Konsekvences dēļ ECB atbalsta tiešās atsauces uz Regulu (EK) Nr. 1338/2001, Regulu (ES) Nr. 1210/2010 un Lēmumu ECB/2010/14, vai arī šo tiesību aktu noteikumu atveidošanu bez jebkādām izmaiņām vai grozījumiem.

2.3 Turklāt, lai arī valstu iestādēm oficiāli nav jākonsultējas ar ECB par dalībvalsts pienākumu ieviešanu, veicot pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu, ka Regulas (EK) No. 1338/2001 noteikumu pārkāpumu gadījumā tiek piemērotas efektīvas, samērīgas un preventīvas sankcijas, ECB uzskata, ka ir lietderīgi, ciktāl iespējams un ievērojot nacionālās īpatnības, visā Eiropas Savienībā saskaņot nacionālos pasākumus, ar kuriem ievieš iepriekš minētos pienākumus[5].

3. Īpaši apsvērumi

3.1 Noteikumu projekta 2.-4. pielikums ir sagatavoti, pamatojoties uz Lēmuma ECB/2010/14 I un III pielikumu un 1. papildinājumu. ECB atzīmē, ka Lēmums ECB/2010/14 ar tā pielikumiem un papildinājumiem ir grozīts ar 2012. gada 7. septembra Lēmumu ECB/2012/19, ar ko groza Lēmumu ECB/2010/14 par euro banknošu autentiskuma un derīguma pārbaudi, kā arī to atkārtotu laišanu apgrozībā[6], un šiem grozījumiem jābūt atspoguļotiem noteikumu projektā un it īpaši to pielikumos. ECB tālāk atzīmē, ka noteikumu projekts neatspoguļo Lēmuma ECB/2010/14 IIa un IIb pielikumu noteikumus, kuri jāievieš, lai nodrošinātu klienta darbinātajās un operatora apkalpotajās iekārtās veiktās euro banknošu klasifikācijas un apstrādes kritērijus.

3.2 Noteikumu projekta 29. un 30. punktā ir konkrēta atsauce uz skaidrās naudas apstrādes IT sistēmām (*CashSSP* un *One Gate*), un tādējādi šķietami tiek ierobežots izmantojamo tehnoloģiju klāsts. Šie punkti jāpārstrādā, lai izvairītos no atsaucēm uz konkrētiem instrumentiem.

Šo atzinumu publicēs ECB interneta vietnē.

Frankfurtē pie Mainas, 2013. gada 21. augustā.

[parakstīts]

ECB viceprezidents

Vítor CONSTÂNCIO

5 Atzinuma CON/2011/105 2.4. punkts.

6 OV L 253, 20.9.2012., 19. lpp.